

THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ ĐỀ XUẤT NHẪM NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP CỦA SINH VIÊN TRƯỜNG ĐẠI HỌC HOA LƯ

Vũ Thị Hồng⁺
Phạm Thu Quỳnh

Trường Đại học Hoa Lư
+ Tác giả liên hệ • Email: vthong@hluv.edu.vn

Article History

Received: 25/3/2020

Accepted: 09/4/2020

Published: 30/4/2020

Keywords

students, Hoa Lu University,
academic results,
assessment, evaluation.

ABSTRACT

Hoa Lu University always focuses on improving the quality of training, especially improving the quality of testing and assessing learners. However, in the process of assessing students' learning results, there are still certain limitations that affect the quality of the university's training quality. The paper presents the results of the current situation survey and some suggestions for improving the quality of testing and assessing students' learning results at the university. The recommendations should be implemented in a synchronized manner to contribute to improving the quality of testing and assessing students' learning results, thereby improving the quality of training at Hoa Lu University.

1. Mở đầu

Kiểm tra, đánh giá là một khâu then chốt cuối cùng của quá trình dạy học, có tác động lớn đến chất lượng đào tạo. Trong xu thế đổi mới giáo dục hiện nay, việc đổi mới phương thức kiểm tra, đánh giá là một nhu cầu tất yếu. Đổi mới kiểm tra, đánh giá cần gắn liền với đổi mới phương pháp dạy học. Nghị quyết số 29-NQ/TW đã nhấn mạnh: “Đổi mới căn bản hình thức và phương pháp thi, kiểm tra và đánh giá kết quả giáo dục, đào tạo, bảo đảm tính trung thực, khách quan. Việc ra đề thi, kiểm tra và đánh giá kết quả giáo dục, đào tạo cần thực hiện theo các tiêu chí, phối hợp sử dụng đánh giá trong quá trình dạy học với đánh giá cuối kì, cuối năm học; đánh giá của người dạy với tự đánh giá của người học; đánh giá của nhà trường với đánh giá của gia đình và của xã hội” (Ban Chấp hành Trung ương, 2013).

Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên (SV) trong quá trình đào tạo ở các trường đại học không chỉ là nhiệm vụ của giảng viên (GV) mà còn là của các cấp quản lí trong nhà trường. Từ một số cơ sở lí luận, thực trạng công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV ở Trường Đại học Hoa Lư, bài viết nêu ra một số đề xuất nhằm góp phần nâng cao chất lượng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV trong nhà trường.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Vai trò của kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên ở trường đại học

Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV là một trong những nhiệm vụ quan trọng của GV, góp phần nâng cao hiệu quả giảng dạy. Trong dạy học, GV là người trực tiếp tác động, tạo ra những thay đổi ở người học. Nguyễn Công Khanh và các cộng sự (2014) cho rằng: Kiểm tra, đánh giá trong giáo dục là quá trình thu thập và lí giải kịp thời, có hệ thống các thông tin về hiện trạng, khả năng hay nguyên nhân về chất lượng và hiệu quả giáo dục căn cứ vào mục tiêu giáo dục, làm cơ sở cho việc điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện những chủ trương, biện pháp và hành động giáo dục tiếp theo.

Bên cạnh đó, dựa trên các khái niệm khác nhau về quy trình kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV, chúng tôi nhận thấy quan điểm của Nguyễn Thị Thúy An (2016) về quy trình đánh giá kết quả học tập đã phản ánh đầy đủ các bước cụ thể và chi tiết về việc thực hiện đánh giá kết quả học tập của SV với quy trình đánh giá gồm 11 bước cơ bản: Phân tích mục tiêu, nội dung đánh giá; Chọn các hình thức đánh giá phù hợp; Thiết kế công cụ đánh giá; Thử nghiệm các công cụ đánh giá; Tổ chức thực hiện đánh giá; Thu thập các dữ liệu đánh giá; Phân tích thống kê số liệu đánh giá; Đánh giá lại các công cụ đánh giá thông qua kết quả; Chuẩn hóa kết quả đánh giá; Công bố kết quả đánh giá; Nhận xét, đánh giá, cải tiến.

Trường Đại học Hoa Lư đã ban hành các quy định, hướng dẫn về thi, kiểm tra, đánh giá và phân công trách nhiệm cụ thể cho từng đơn vị, cá nhân; trong đó quy định rõ, các cá nhân, đơn vị được giao nhiệm vụ phải lập kế hoạch, triển khai công tác kiểm tra, đánh giá người học phù hợp với chương trình đào tạo, với tiến độ và trình độ của người học. Để đánh giá chính xác kết quả học tập của SV, nhà trường cần lựa chọn các phương pháp, hình thức khác nhau

dựa trên các tiêu chí, nội dung đánh giá phù hợp với từng môn học để đánh giá được mức độ tích lũy kiến thức, kỹ năng thực hành và năng lực phát hiện, giải quyết vấn đề của người học, giúp người học đạt được kết quả đào tạo theo chuẩn đầu ra của môn học và của chương trình đào tạo.

Từ năm học 2018-2019, nhà trường chỉ đạo các khoa/bộ môn điều chỉnh, cải tiến chuẩn đầu ra của các chương trình đào tạo và xác định rõ chuẩn đầu ra của từng môn học (học phần); đồng thời xác định mối quan hệ giữa chuẩn đầu ra của từng môn học với chuẩn đầu ra của từng ngành. GV có thể xây dựng các tiêu chí đánh giá kết quả học tập các học phần cho SV. Việc xác định chuẩn đầu ra cũng là cơ sở cho nhà trường kiểm tra sự phù hợp hay chưa phù hợp của công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV.

Trong bản báo cáo đánh giá quy trình thi, kiểm tra, đánh giá kết quả học tập học kỳ I năm học 2018-2019 của Trường Đại học Hoa Lư (2019a) đã khẳng định, các đề kiểm tra và đề thi đã hướng vào việc đánh giá khả năng hiểu, vận dụng kiến thức, phát triển năng lực cho SV. Bên cạnh đó, vẫn còn những hạn chế cần khắc phục đó là một số đề thi, đề kiểm tra mới chỉ dừng lại ở mức độ nhớ và hiểu kiến thức nên chưa đánh giá chính xác mức độ đạt được của người học.

Các phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV ở nhà trường chủ yếu sử dụng kiểm tra/thi tự luận, trắc nghiệm, thực hành, vấn đáp. Khi đánh giá thường xuyên, GV đã kết hợp giữa đánh giá thông qua các bài kiểm tra tự luận, trắc nghiệm với đánh giá thực hành, ôn tập. Đối với các học phần Ngoại ngữ, Tin học, GV đã sử dụng hình thức làm bài tập lớn hoặc làm dự án cho bài đánh giá thường xuyên. Riêng với nội dung đánh giá kết thúc học phần, các học phần lý thuyết hoặc kết hợp giữa lý thuyết với thực hành, GV chỉ sử dụng hình thức thi kết thúc học phần, gồm thi tự luận, trắc nghiệm, vấn đáp, thực hành. Điều này cũng được chỉ rõ trong bản tổng hợp báo cáo quy trình thi, kiểm tra, đánh giá kết quả học tập: hình thức, phương pháp kiểm tra, đánh giá đã có nhiều đổi mới. Tuy nhiên, trong bản đánh giá tổng hợp của Trường Đại học Hoa Lư (2019a), phương pháp kiểm tra, đánh giá chủ yếu vẫn là tự luận; hình thức thi trắc nghiệm khách quan trên máy tính hay những hình thức kiểm tra, đánh giá như làm bài tập lớn, viết tiểu luận,... còn ít được thực hiện (xem *bảng 1*).

Bảng 1. Thống kê các hình thức thi kết thúc học phần năm học 2018-2019

Hình thức thi	Thi viết		Thi thực hành trên máy tính		Thi trắc nghiệm trên máy		Thi vấn đáp		Hình thức khác (bài tập lớn, tiểu luận,...)	
	Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)	Số lượng	Tỉ lệ (%)
Học kỳ I	123	76,9	8	5,0	1	0,6	28	17,5	0	0
Học kỳ II	140	88,6	1	0,6	0	0	17	10,8	0	0
Cả năm	263	82,7	9	2,8	1	0,3	45	14,2	0	0

Kết quả thống kê cho thấy, năm học 2018-2019, hình thức thi viết chiếm tỉ lệ 82,7%. Trong khi đó, các hình thức thay thế thi kết thúc học phần như viết tiểu luận, làm bài tập lớn, thực hiện các dự án có ưu thế để đánh giá khả năng vận dụng kiến thức, kỹ năng thực hành cũng như phát huy tính tự học, tự nghiên cứu của SV lại ít được sử dụng. Bên cạnh đó, các hình thức thi thực hành trên máy tính chủ yếu sử dụng ở các học phần Tin học (Tin học đại cương, Tin kế toán, Tin học ứng dụng kế toán, Tin học ứng dụng trong kinh doanh, Tin học ứng dụng trong Vật lý, Ứng dụng tin học trong dạy học Toán,...); hình thức thi trắc nghiệm trên máy tính sử dụng để tổ chức thi kết thúc học phần ở các học phần Kế toán máy, Tiếng Anh (Trường Đại học Hoa Lư, 2019b).

Nhìn chung, các Khoa/Bộ môn đã thực hiện nghiêm túc việc tổ chức rà soát quy trình thi, kiểm tra, đánh giá người học ở tất cả các môn học. Trong báo cáo của các Khoa/Bộ môn của nhà trường đã chỉ rõ: Số bài kiểm tra đầy đủ theo quy định và thực hiện đúng tiến trình trong đề cương chi tiết học phần; các bài kiểm tra thường xuyên, kiểm tra giữa kỳ, các báo cáo thu hoạch trong các đợt thực tập, thực tế của môn học được GV thực hiện một cách khách quan, công bằng, có các tiêu chí cụ thể; tuy nhiên, một số đề kiểm tra, đánh giá vẫn còn nặng về kiểm tra kiến thức, chưa chú trọng kiểm tra, đánh giá kỹ năng thực hành và năng lực phát hiện, giải quyết vấn đề của người học (Trường Đại học Hoa Lư, 2019a).

Có thể nói, công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV ở Trường Đại học Hoa Lư đã được cải tiến nhưng vẫn còn những hạn chế nhất định. Vì vậy, cần có những biện pháp để nâng cao hơn nữa chất lượng kiểm tra, đánh giá người học nói riêng và chất lượng đào tạo nói chung của nhà trường.

2.2. Một số đề xuất, kiến nghị nhằm nâng cao chất lượng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên Trường Đại học Hoa Lư

Để nâng cao chất lượng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV ở Trường Đại học Hoa Lư, chúng tôi có một số đề xuất, kiến nghị sau:

* Trong công tác quản lí, chỉ đạo và xây dựng các quy định về kiểm tra, đánh giá, nhà trường cần:

- Tăng cường công tác chỉ đạo, giám sát việc rà soát, đánh giá quy trình thi, kiểm tra ở các khoa, bộ môn để có những biện pháp nâng cao chất lượng kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV;

- Điều chỉnh quy định về tỉ lệ giữa các hình thức, nội dung đánh giá, trong đó nâng cao tỉ lệ đánh giá quá trình/đánh giá thường xuyên;

- Tổ chức hội thảo chuyên đề, tập huấn chuyên môn cho GV về thiết kế công cụ kiểm tra, đánh giá người học theo hướng phát triển năng lực, đáp ứng yêu cầu phát triển nguồn nhân lực của nhà trường. Tăng cường chỉ đạo, giám sát việc tổ chức sinh hoạt chuyên môn ở các tổ bộ môn về việc đổi mới nội dung, phương pháp và hình thức kiểm tra, đánh giá; khuyến khích GV sử dụng đa dạng các hình thức kiểm tra, đánh giá người học;

- Thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng kĩ năng kiểm tra, đánh giá cho GV; tạo điều kiện để GV được tiếp cận với các phương pháp, kĩ thuật đánh giá hiện đại để công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV đảm bảo tính khách quan.

* Đối với các khoa/tổ bộ môn:

- Định kì theo quy định của nhà trường, tổ chức rút kinh nghiệm về công tác ra đề thi, kiểm tra, đánh giá người học;

- Cần có sự thống nhất trong bộ môn về cấu trúc đề thi; xác định ma trận đề thi đảm bảo đủ nội dung chương trình, đáp ứng mục tiêu, hướng tới đạt chuẩn đầu ra môn học;

- Đối với các hình thức thi, kiểm tra trắc nghiệm, vấn đáp, tự luận, kể cả thi thực hành, cần xây dựng câu hỏi thi, đề thi đảm bảo đánh giá được mức độ hiểu biết của SV về kiến thức lí thuyết, kĩ năng thực hành, vận dụng, liên hệ thực tế; đánh giá được SV đạt chuẩn đầu ra và mức độ đáp ứng mục tiêu môn học.

* Đối với GV:

- Nâng cao nhận thức về sự cần thiết phải đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV trong quá trình đào tạo;

- Đa dạng hóa phương pháp, hình thức kiểm tra, đánh giá người học. Kết hợp giữa các phương pháp, hình thức đánh giá và cho SV làm bài tiểu luận (chọn SV đủ tiêu chuẩn theo quy định), thực hiện các dự án học tập;

- Nắm được mục đích, quy trình và hình thức kiểm tra, đánh giá để xây dựng kế hoạch, lựa chọn phương pháp đánh giá phù hợp với mỗi môn học và nội dung học tập;

- Trong đánh giá, nên kết hợp giữa đánh giá dựa trên chương trình môn học với đánh giá thông qua các hoạt động ngoại khóa, hoạt động thực hành, hoạt động xã hội có liên quan đến nghề nghiệp;

- Khi đánh giá kết quả học tập, rèn luyện của SV, cần căn cứ vào mục tiêu, chuẩn đầu ra, nội dung, chương trình môn học để xây dựng tiêu chí phù hợp; chú trọng đánh giá việc vận dụng kiến thức, kĩ năng môn học vào giải quyết vấn đề thực tiễn trong các tình huống cụ thể. Nội dung đánh giá cần bám sát mục tiêu, chuẩn đầu ra của môn học; phân hóa mức độ đạt được của người học so với mục tiêu, chuẩn đầu ra của môn học;

- Ứng dụng công nghệ thông tin trong quá trình kiểm tra, đánh giá nhằm nâng cao hiệu quả của hoạt động này, tăng cường sự tương tác giữa GV-SV, đáp ứng yêu cầu về hội nhập, đổi mới giáo dục. GV cần sử dụng các phương pháp khác nhau (thi viết, vấn đáp, trắc nghiệm, quan sát, làm thí nghiệm, trình bày dự án,...), đặc biệt là chuyển từ chú trọng đánh giá kiến thức của SV sang đánh giá quá trình, cách thức SV nắm được kiến thức đó như thế nào, các kĩ năng cơ bản, năng lực cá nhân.

Ngoài ra, khi bắt đầu thực hiện giảng dạy các học phần, GV cần kiểm tra đầu vào, xác định trình độ, năng lực của từng SV để có những biện pháp tác động phù hợp với từng đối tượng người học, đồng thời đánh giá mức độ

lĩnh hội kiến thức của các em trong quá trình học tập để có sự điều chỉnh phương pháp dạy học, nâng cao chất lượng dạy học.

3. Kết luận

Kiểm tra, đánh giá có ý nghĩa quan trọng đối với việc nâng cao chất lượng dạy học môn học nói riêng và chất lượng đào tạo của nhà trường nói chung. Để thực hiện được mục tiêu này, Trường Đại học Hoa Lư cần tiến hành đồng bộ các biện pháp, từ xây dựng chương trình đào tạo đến việc triển khai đổi mới phương pháp dạy học, phương pháp kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, ... của SV. Trong quá trình thực hiện, nhà trường cần rà soát, điều chỉnh, xây dựng và lựa chọn cách thức kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của SV cho phù hợp, làm cơ sở để điều chỉnh chương trình nội dung môn học, chương trình đào tạo để đào tạo ra những thế hệ SV có đầy đủ phẩm chất và năng lực, đáp ứng yêu cầu của ngành nghề, của xã hội.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.*
- Đường Thị Quỳnh Liên (2016). *Đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên tại Trường Đại học Vinh.* Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt tháng 5, tr 50-52.
- Nguyễn Công Khanh (chủ biên, 2016), Đào Thị Oanh. *Giáo trình kiểm tra, đánh giá trong giáo dục.* NXB Đại học Sư phạm.
- Nguyễn Công Khanh, Đào Thị Oanh, Lê Mỹ Dung (2014). *Kiểm tra, đánh giá trong giáo dục.* NXB Đại học Sư phạm.
- Nguyễn Thanh Sơn (2016). *Đổi mới kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của sinh viên theo hướng tiếp cận năng lực nhằm đáp ứng chuẩn đầu ra.* Tạp chí Khoa học, Trường Đại học An Giang, số 9, tr 35-40.
- Trần Thị Tuyết Oanh (2009). *Đánh giá và đo lường kết quả học tập.* NXB Đại học Sư phạm.
- Trường Đại học Hoa Lư (2019a). *Tổng hợp báo cáo đánh giá quy trình thi, kiểm tra, đánh giá kết quả học tập học kì I, năm học 2018-2019.*
- Trường Đại học Hoa Lư (2019b). *Báo cáo về việc rà soát, đánh giá quy trình thi, kiểm tra, đánh giá người học học kì I và học kì II năm học 2018-2019.*